

2010 14-3**Fortolkning af to bestemmelser om gratis
behandling til børn og unge i lov om social service**

En borger klagede til ombudsmanden i en sag om gratis behandling efter to bestemmelser i lov om social service. Der var tale om træning til en pige på godt 12 år med sansemotoriske vanskeligheder. Kommunen, det sociale nævn og Ankestyrelsen havde givet afslag.

Myndighederne havde, for så vidt angik afslaget efter den ene bestemmelse, henvist til at bestemmelsen alene omfattede den enkeltstående eller helt midlertidige og kortvarige behandling, men ikke et længerevarende behandlingsforløb. Ombudsmanden udtalte at ud fra ordlyden af bestemmelsen og en vejledning fra Socialministeriet talte mest for at bestemmelsen også omfattede længerevarende behandlingsforløb. Der var efter ombudsmandens opfattelse heller ikke noget i forarbejderne til bestemmelsen der talte imod denne opfattelse.

For så vidt angik afslaget efter den anden bestemmelse, havde myndighederne henvist til at bestemmelsen alene omfattede vedligeholdelsestræning forstået som målrettet træning for at forhindre funktionstab og for at fastholde det hidtidige funktionsniveau. Ombudsmanden udtalte at ud fra forarbejderne til bestemmelsen kunne denne fortolkning ikke lægges til grund. Dette gjaldt uanset hvad der umiddelbart måtte lægges i ordlyden af bestemmelsen der talte om at "vedligeholde" fysiske eller psykiske færdigheder. Vedligeholdelsestræning" måtte således efter ombudsmandens umiddelbare opfattelse forstås som defineret i forarbejderne således at det også omfattede bevidst træning for at "forbedre det hidtidige funktionsniveau".

Ombudsmanden bad på den baggrund Ankestyrelsen om at genoptage sagen med henblik på at Ankestyrelsen på ny tog stilling til spørgsmålet om støtte til den omhandlede behandling.

(J.nr. 2009-0440-059).

A klagede til mig over afgørelser fra X Kommune, Det Sociale Nævn, Statsforvaltningen Sjælland, og Ankestyrelsen. I afgørelserne blev der givet afslag på støtte til sansemotorisk træning til A's datter, B, i henhold til bestemmelserne i § 11, stk. 3, og § 86, stk. 2, jf. § 44, i lov om social service. A klagede

16. november 2010

Forvaltningsret:

12.2

123.1

25.9

også over at X Kommune ikke i tilstrækkelig grad igennem forløbet havde vejledt A i forhold til eventuelle andre muligheder for at få støtte til sansemotorisk træning til B.

B er født i 1995. Hun er motorisk sent udviklet og har heraf følgende sansemotoriske vanskeligheder. Derfor var hun af flere behandlere anbefalet sansemotorisk træning.

Den 8. november 2004 skrev børneafdelingen på (...) Sygehus (...), til X Kommune at B havde behov for intensiv træning af de basale motoriske og kognitive færdigheder, og at dette burde foregå hos en terapeut via kommunen.

Den 10. marts 2005 skrev sygehuset til X Kommune at det var bedst hvis B blev henvist til en børneergoterapeut eller en person med tilsvarende kompetence.

Af konklusionsrapport af 30. september 2005 udarbejdet af børneergoterapeut ... fremgår bl.a. følgende:

"Konklusion

Som det fremgår af ovenstående, har (B) væsentlige sansemotoriske vanskeligheder. Hun har brug for hjælp til at mærke sin krop, til at få en bedre motorisk planlægning, til at få en bedre balance samt blive bedre og mere sikker i sin koordinering af kroppens bevægelser. Følelsesmæssigt er (B) lidt udsat pga. sine vanskeligheder, hvorfor (B) har meget brug for at blive anerkendt for sin indsats og der bør være fokus på det, der lykkes for (B) og ikke på vanskelighederne. (B) er så fokuseret på at gøre tingene godt, at hun mister fokus i instruktioner og beskeder og føler sig meget skældt ud. Det er vigtigt at få brudt denne onde cirkel. (B) har lånt en kuglepude herfra til afprøvning i skolen for at afhjælpe den motoriske uro. Desuden anbefales det, at (B) bruger store tykke blyanter, da hun har et meget anspændt skrivegreb.

Det anbefales, at (B) får et tilbud om specifik ergoterapeutisk indsats 1 gang ugentligt i 3 måneder, for at udvikle det sansemotoriske funktionsniveau og på den måde øge (B)'s kropsbevidsthed, bevægeglæde og fokuseringsevne, hvilket må forventes at øge hendes generelle trivsel samt forudsætninger for indlæring i skolen. I fritiden kan det anbefales, at (B) går til ridning og til svømning, der begge er aktiviteter der støtter (B)'s sansemotoriske udvikling."

Den 6. november 2006 meddelte børneafdelingen på (...) Sygehus A at man fra sygehusets ergoterapiafdeling fastholdt at man ikke kunne tilbyde træning

til B i sygehusregi. Det var ikke en sygehusopgave at varetage ergoterapeutisk træning selv om man ved testning fandt et behov for dette.

Den 22. juni 2007 bad A X Kommune om at genoptage sagen om støtte til længerevarende sansemotorisk træning til B. Det fremgik at kommunen og Det Sociale Nævn for Y Amt (nu Det Sociale Nævn, Statsforvaltningen Sjælland) tidligere havde givet afslag herpå. A henviste til servicelovens § 11, stk. 3, og punkt 40 og 182 i vejledning nr. 3 af 5. december 2006 (vejledning nr. 99 af 5. december 2006 om særlig støtte til børn og unge og deres familier). Samtidig bemærkede A at der efter hendes opfattelse var sket ændringer i lovgivningen efter 1. januar 2007 som ville berettige til dækning af udgifterne.

I anledning af en henvendelse fra X Kommune skrev Socialministeriet den 11. september 2007 bl.a. følgende til kommunen om fortolkning af servicelovens § 41 og § 11, stk. 3, i forhold til behandling/sansemotorisk træning):

”Det fremgår af pkt. 182 i vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier [vejledning nr. 99 af 5. december 2006; min bemærkning], at der ikke gives støtte til behandling som en merudgift, jf. servicelovens § 41. Sansemotorisk træning regnes i denne sammenhæng for behandling.

Det fremgår videre af det nævnte vejledningspunkt, at hjælp til behandling kan ydes efter bl.a. servicelovens § 11, stk. 3.

Servicelovens § 11, stk. 3, blev indsat pr. 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformens ikrafttræden. Bestemmelsen er en videreførelse af den forpligtelse til at tilbyde gratis rådgivning, undersøgelse og behandling, som før kommunalreformen lå i amtskommunerne.

Den type behandling, der kan ydes hjælp til efter servicelovens § 11, stk. 3, er efter Socialministeriets opfattelse den (enkeltstående) behandling, som er nødvendig med henblik på at kunne vurdere behovet for hjælp til dækning af merudgifter efter servicelovens § 41. Et længere behandlingsforløb bestående af f.eks. sansemotorisk træning falder derfor efter Socialministeriets vurdering udenfor servicelovens § 11, stk. 3.”

Den 3. oktober 2007 meddelte X Kommune A afslag på sansemotorisk træning til B efter servicelovens § 11, stk. 3, og § 86, stk. 2. Kommunen begrundede afgørelsen således:

”Sansemotorisk træning anses for behandling.

Behandling kan, som alt overvejende hovedregel ikke bevilges efter Servicelovens bestemmelser.

Af Servicelovens § 11 stk. 3 fremgår det, at kommunen kan tilbyde gratis rådgivning, undersøgelse og behandling af børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Den behandling, der kan ydes hjælp til efter Servicelovens § 11 stk. 3 er den enkeltstående behandling, der er nødvendig med henblik på at kunne vurdere behovet for hjælp til dækning af merudgifter efter Servicelovens § 41.

Et længere behandlingsforløb bestående af f.eks. sansemotorisk træning falder derfor uden for Servicelovens § 11 stk. 3.

Du henviser endvidere til, at der efter Servicelovens § 86 stk. 2 er mulighed for at yde hjælp til motorisk træning af børn.

Servicelovens § 86 stk. 2 omhandler vedligeholdelsestræning. Ergoterapeutisk træning er ikke en vedligeholdelsestræning i Servicelovens forstand og der gives derfor afslag også på ansøgning i henhold til Servicelovens § 86.2.

Hjælp til lægebehandling af børn og unge med nedsat funktionsevne skal afholdes efter Sundhedsloven.

Hjælp til dækning af egenbetaling af udgiften til anden form for behandling kan ydes efter Aktivlovens § 82.

For at få hjælp efter Aktivlovens § 82 skal man rette henvendelse til Arbejdsmarkedsforvaltningen. Der skal medbringes økonomiske oplysninger da bevilling afgøres efter familiens økonomiske situation."

A klagede over kommunens afgørelse i brev af 23. oktober 2007. A henviste bl.a. til at det af punkt 230 i vejledning nr. 99 af 5. december 2006 om særlig støtte til børn og unge og deres familier fremgår at "kommunen skal ligeledes sørge for, at personer, herunder børn og unge, der midlertidigt eller varigt har behov for hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder, kan få tilbud herom". Der fandtes i serviceloven efter A's opfattelse ikke nærmere bestemmelser om indhold og omfang af den hjælp som kommunen skal tilbyde efter de omhandlede bestemmelser. A var derfor uforstående over for kommunens bemærkning om at ergoterapeutisk træning ikke anses for vedligeholdelsestræning.

På baggrund af en undersøgelse der strakte sig over 1. kvartal i 2008, udarbejdede cand.psych. (...) en børnepsykologisk undersøgelse af B. Heraf fremgår bl.a. at psykologen anbefalede at B fik fysio- og ergoterapeutisk træ-

ning til koordination og planlægning af både kropsfunktioner og opgaveløsning til støtte for B's fremtidige indlæring.

Den 2. april 2008 fastholdt X Kommune sin afgørelse og videresendte A's klage til Det Sociale Nævn, Statsforvaltningen Sjælland.

I brev af 5. maj 2008 skrev A bl.a. følgende til det sociale nævn:

"Udtalelsen fra Socialministeriet betragter jeg som vejledende og udtalelsen giver mig anledning til at bemærke, at ministeriet er af den opfattelse, at servicelovens § 11 stk. 3 kun handler om indledende/enkeltstående behandling. Umiddelbart kan jeg ikke se, hvor der i lovgivningen er nævnt, at det udelukkende handler om 'enkeltstående'. Jeg tillader mig at henvise til SM O-109-93, hvor der anføres, at der kan ydes 'ergoterapeutisk behandling med 2 timer om ugen'."

Den 4. juli 2008 tiltrådte det sociale nævn X Kommunes afgørelse. Nævnet begrundede afgørelsen således:

"Ad servicelovens § 11, stk. 3.

Begrundelsen er, at der i bestemmelsen ikke er hjemmel til at bevilge et fortløbende behandlingsforløb.

Nævnet vurderer, at bestemmelsen alene finder anvendelse i de tilfælde, hvor der er tale om en enkeltstående behandling til udredning af behovet for hjælp og ikke i de situationer, hvor der er tale om et længere behandlingsforløb.

Nævnet finder herefter ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse.

Ad servicelovens § 86, stk. 2.

Begrundelsen er, at sansemotorisk træning ikke kan betragtes som vedligeholdelsestræning jf. servicelovens § 86, stk. 2.

Nævnet har ved afgørelsen lagt til grund, at bestemmelsen om vedligeholdelsestræning jf. servicelovens § 86, stk. 2 ligeledes finder anvendelse vedrørende børn, når der er et behov herfor jf. servicelovens § 44.

Nævnet har ved afgørelsen lagt vægt på vejledning om personlig og praktisk hjælp, træning, forebyggelse m.v., pkt. 91 hvoraf det fremgår, at vedligeholdelsestræning defineres som målrettet træning for at forhindre funktionstab og for at fastholde hidtidige funktionsniveau.

Det fremgår af sagens oplysninger, at sansemotorisk træning vil udvikle (B)'s sansemotoriske funktionsniveau og vil øge (B)'s kropsbevidsthed, bevægeglæde og fokuseringsevne, hvilket må forventes tillige at øge hendes generelle trivsel samt forudsætninger for indlæring i skolen.

Nævnet finder, at der således ud fra sagens oplysninger ikke er indikation for, at (B)'s motoriske færdigheder bliver dårligere, såfremt hun ikke modtager sansemotorisk træning.

Nævnet finder herefter ikke grundlag for at pålægge kommunen at yde Dem det ansøgte efter servicelovens § 86, stk. 2.

...

De har ligeledes i Deres skrivelse henvist til Ankestyrelsens SM-109-93, hvor der bevilgedes ergoterapeutisk behandling jf. dagældende bistanndslov § 28 jf. § 29.

Nævnet bemærker, at bestemmelserne i dagældende bistanndslov §§ 28 og 29 i dag er videreført i servicelovens § 11, stk. 3.

Nævnet bemærker videre, at der i den konkrete SM var tale om midlertidige foranstaltninger, som alene blev bevilget for en begrænset periode, hvilket er i overensstemmelse med fortolkningen af nugældende servicelovs § 11, stk. 3."

A klagede til Ankestyrelsen over det sociale nævns afgørelse, og Ankestyrelsen besluttede at behandle sagen. Ankestyrelsen ville behandle sagen for at afklare om der var hjemmel til at yde støtte til et fortløbende behandlingsforløb.

Den 22. december 2008 tiltrådte Ankestyrelsen det sociale nævns afgørelse om afslag på støtte til sansemotorisk træning til B. Ankestyrelsen begrundede afgørelsen således:

"Efter servicelovens § 11, stk. 3, skal kommunalbestyrelsen tilbyde gratis rådgivning, undersøgelse og behandling af børn og unge med adfærdsvanskeligheder eller nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt deres familier.

Formålet med hjælp til behandling efter bestemmelsen er bl.a. at forebygge, at problemerne vokser sig større, så der senere bliver behov for at tage mere alvorlige foranstaltninger i anvendelse.

Vi finder, at den type behandling, der kan ydes efter bestemmelsen er den indledende behandling, der er nødvendig for at kunne vurdere behovet for hjælp.

Vi finder således, at der alene kan bevilges støtte til enkeltstående, eller helt midlertidige og kortvarige behandlingsforløb. Længerevarende behandlingsforløb falder derfor uden for bestemmelsen.

Vi har ved afgørelsen lagt vægt på at De har søgt om et længerevarende forløb med sansemotorisk træning.

Vi har ved vurderingen inddraget principafgørelse O-109-93, hvorefter Ankestyrelsen fandt, at ergoterapeutisk behandling til en hjemmeboende 5-årig dreng med svær spastisk lidelse var at ligestille med rådgivning og vejledning efter bistandslovens § 28, jf. § 29 (svarende til servicelovens § 11, stk. 3). Ankestyrelsen bemærkede, at ergoterapeutisk behandling, råd og vejledning var midlertidige foranstaltninger, som gives for en vis periode.

Efter servicelovens § 86, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor. (Efter lovens § 44 finder bestemmelsen i § 86, stk. 2, tilsvarende anvendelse vedrørende børn).

Bestemmelsen omhandler vedligeholdelsestræning, hvorved forstås målrettet træning for at forhindre funktionstab og for at fastholde det hidtidige funktionsniveau.

Vi finder, at den ansøgte sansemotoriske træning ikke kan betragtes som vedligeholdelsestræning i servicelovens forstand. Vi har herved lagt vægt på, at det er oplyst af børneergoterapeut, at sansemotorisk træning vil kunne udvikle (B)'s sansemotoriske funktionsniveau og på den måde øge hendes kropsbevidsthed, bevægeglæde og fokuseringsevne, hvilket må forventes at øge hendes generelle trivsel samt forudsætninger for indlæring i skolen.

Vi finder, at sansemotorisk træning således ikke har til formål at forhindre funktionstab eller fastholde hidtidigt funktionsniveau.”

Jeg modtog den 2. februar 2009 en klage fra A over X Kommunes afgørelse af 3. oktober 2007, det sociale nævns afgørelse af 4. juli 2008 og Ankestyrelsens afgørelse af 22. december 2008 om afslag på støtte til sansemotorisk træning til B. A klagede også over at X Kommune ikke i tilstrækkelig grad

igennem forløbet havde vejledt hende i forhold til eventuelle andre muligheder for at få støtte til sansemotorisk træning til B.

Den 14. april 2009 bad jeg Ankestyrelsen om en udtalelse fra Ankestyrelsen, det sociale nævn og X Kommune om sagen.

Da jeg endnu ikke havde modtaget udtalelserne, bad jeg i brev af 17. juli 2009 Ankestyrelsen om nærmere oplysninger om behandlingen af sagen og om hvornår jeg kunne vente at modtage udtalelserne.

Ankestyrelsen meddelte den 11. august 2009 telefonisk en af mine medarbejdere at Ankestyrelsen endnu ikke havde fået udtalelser fra kommunen og det sociale nævn. Det blev aftalt at Ankestyrelsen umiddelbart efter den 17. august 2009 skulle orientere min medarbejder om hvornår jeg kunne forvente at modtage udtalelserne.

Den 17. august 2009 oplyste Ankestyrelsen telefonisk en af mine medarbejdere at kommunen ville sende sin udtalelse til det sociale nævn inden for de næste 14 dage. Kommunen havde afventet en henvendelse fra nævnet og var derfor ikke kommet med en udtalelse endnu.

Den 26. august 2009 orienterede kommunen en af mine medarbejdere om at kommunen ikke kunne svare den dag da kommunen endnu ikke havde set hvad A klagede over. Kommunen ville derfor rette henvendelse til nævnet.

På baggrund af en telefonisk henvendelse fra A orienterede en af mine medarbejdere den 22. september 2009 A om at jeg fortsat afventede udtalelserne i sagen, men at de forhåbentligt snart kom. A oplyste samtidig min medarbejder om at B nu havde fået en genoptræningsplan fra sygehuset. B var i august måned 2009 startet på genoptræning på sundhedsklinikken i kommunen, og A havde derfor ikke længere udgiften til genoptræning.

Da jeg stadig ikke havde modtaget udtalelserne, rykkede jeg i brev af 7. december 2009 på ny Ankestyrelsen for udtalelserne. Jeg bad om at udtalelserne blev udarbejdet og sendt til mig hurtigst muligt.

I forlængelse af mit brev af 7. december 2009 rykkede Ankestyrelsen den 11. december 2009 kommunen for en udtalelse. Ankestyrelsen henviste bl.a. til Ankestyrelsens telefoniske henvendelser til kommunen i august, september og november måned.

Den 28. december 2009 modtog jeg fra X Kommune en udtalelse af 23. december 2009. Af udtalelsen fremgår bl.a. følgende:

”(A) har klaget over at der ikke har været et tilstrækkeligt helhedssyn og rådgivning i forhold til (B)’s situation med behov for sansemotorisk træning.

(A) har søgt om betaling af sansemotorisk træning til (B), et beløb på kr. 2.500 pr. måned.

Sagen har været belyst i henhold til Lov om Social Service § 41, § 11.3, § 86, og det har ikke været muligt at imødekomme (A)’s ansøgning inden for Den Sociale Servicelovs bestemmelser.

(A) efterlyser nu efterfølgende en helhedsorienteret indsats.

Selve ansøgningen var baseret på et ønske om økonomisk støtte, men der blev samtidig skriftligt redegjort for, hvorfor sagen blev afvist. Sideløbende med ansøgningen har sagen været drøftet i skoledelen, hvor der er givet specialundervisning i egen klasse efter drøftelse mellem skolevæsen og Handicapgruppen i Børn og Unge afdelingen.

Der er rådgivet omkring de muligheder, der findes, mens der ikke har kunnet findes en økonomisk løsning på den fremsendte ansøgning.”

Den 25. januar 2010 sendte jeg efter aftale med Ankestyrelsen og det sociale nævn en kopi af kommunens udtalelse af 23. december 2009 til Ankestyrelsen og nævnet.

Jeg modtog herefter fra Ankestyrelsen en udtalelse af 17. februar 2010 fra det sociale nævn og Ankestyrelsens udtalelse af 11. marts 2010.

I udtalelsen af 17. februar 2010 har det sociale nævn skrevet bl.a. følgende:

”Nævnet kan som klageinstans alene tage stilling til den afgørelse, som kommunen har truffet som førsteinstans, i dette tilfælde efter servicelovens § 11, stk. 3 og § 86, stk. 2.

Nævnet traf den 4. juli 2008 afgørelse om, at der i de førnævnte bestemmelser ikke er hjemmel til at yde det ansøgte. Dette er fortsat nævnets opfattelse.

Der henvises til nævnets begrundelse i afgørelsen af 4. juli 2008.

Nævnet har ved sin afgørelse vurderet, at kommunen ikke har tilsidesat sin pligt til at yde råd og vejledning, da nævnet i modsat fald konkret ville have anført dette i sin afgørelse.”

I udtalelsen af 11. marts 2010 har Ankestyrelsen skrevet bl.a. følgende:

”Ankestyrelsen skal oplyse, at vi alene har taget stilling til Det Sociale Nævns afgørelse af 4. juli 2008 om afslag på ansøgning om sansemotorisk træning efter servicelovens § 11, stk. 3 samt lovens § 86, stk. 2. Vi har ved afgørelse af 22. december 2008 tiltrådt nævnets afgørelse. Vi fastholder vores afgørelse med den angivne begrundelse.”

Den 19. marts 2010 sendte jeg A kopi af de tre udtalelser i sagen med henblik på hendes eventuelle bemærkninger.

A skrev den 31. marts 2010 til mig at ingen af myndighederne fandt sig forpligtet til at give en helhedsorienteret rådgivning. Det undrede A da det efter hendes opfattelse ifølge retssikkerhedsloven er grundlæggende at kommunen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder der findes.

Den 14. april 2010 orienterede jeg A om at jeg nu ville forsøge at behandle sagen på grundlag af det foreliggende.

Jeg beklagede den 7. juli 2010 at der endnu ikke havde været tid til at behandle A's sag færdig. Det skyldtes at der for tiden var en betydelig mængde sager til behandling i ombudsmandsinstitutionen.

I min afsluttende udtalelse af ... skrev jeg bl.a. følgende til A:

Ombudsmandens udtalelse

”Regelgrundlaget

Lov om social service

I lov om social service (nu lovbekendtgørelse nr. 941 af 1. oktober 2009 som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 628 af 11. juni 2010) er der bl.a. følgende regler:

Afsnit II

Rådgivning og vidensudvikling

Kapitel 3

Kommunens rådgivning

§ 10.

...

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med rådgivningen være opmærksom på, om den enkelte har behov for anden form for hjælp efter denne eller anden lovgivning.

...

Børn, unge og forældre

§ 11.

...

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde gratis rådgivning, undersøgelse og behandling af børn og unge med adfærdsvanskeligheder eller nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt deres familier. Opgaverne kan varetages i samarbejde med andre kommuner.

...

Afsnit IV

Børn og unge

...

Merudgiftsydelse

§ 41. Kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

...

Kapitel 10

Personlig hjælp og ledsagelse

§ 44. Bestemmelserne i § 83 og § 86, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse vedrørende børn, der har behov herfor.

...

Kapitel 11

Særlig støtte til børn og unge

Formål

§ 46. Formålet med at yde støtte til de børn og unge, der har et særligt behov for denne, er at skabe de bedst mulige opvækstvilkår for disse børn og unge, så de på trods af deres individuelle vanskeligheder kan opnå de samme muligheder for personlig udfoldelse, udvikling og sundhed som deres jævnaldrende.

...

Foranstaltninger

§ 52. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om foranstaltninger efter stk. 3, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, jf. dog §§ 56, 57 a, og 58, § 68, stk. 2 og 3, og § 68 a. En afgørelse efter stk. 3, nr. 8, kræver tillige samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. Medmindre særlige forhold gør sig gældende, kan støtte kun iværksættes efter gennemførelse af en undersøgelse, jf. § 50 eller § 51. Kommunalbestyrelsen skal altid vælge den eller de mindst indgribende formålstjenlige foranstaltninger, som kan løse de problemer, der er afdækket gennem undersøgelsen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan iværksætte hjælp inden for følgende typer af tilbud:

...

- 10) Anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan yde økonomisk støtte til udgifter i forbindelse med foranstaltninger efter stk. 3 og yde økonomisk støtte, hvis støtten erstatter en ellers mere indgribende og omfattende foranstaltning efter stk. 3. Støtten kan ydes, når forældremyndighedens indehaver ikke selv har midler dertil.

...

Afsnit V

Voksne

...

Kapitel 16

Personlig hjælp, omsorg og pleje samt plejetestamenter

§ 83. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde

- 1) personlig hjælp og pleje,
- 2) hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og
- 3) madservice.

Stk. 2. Tilbuddene efter stk. 1 gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver.

Stk. 3. Tilbuddene efter stk. 1 kan ikke gives som generelle tilbud efter § 79.

...

§ 86. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

...

Afgørelse m.v.

§ 88. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om tildeling af personlig hjælp og pleje m.v. efter dette kapitel. Kommunalbestyrelsen skal behandle anmodninger om hjælp efter § 83 ved en konkret, individuel vurdering af behovet for hjælp til de opgaver, som modtageren ikke selv kan udføre. Ved vurderingen af behovet for hjælp skal kommunalbestyrelsen tage stilling til alle anmodninger om hjælp fra ansøgeren.

Stk. 2. Tilbuddene om hjælp efter § 83 skal bidrage dels til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder, dels til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Tilbuddene skal løbende tilpasses modtagerens behov.

Stk. 3. Tilbud efter § 86 gives efter en konkret, individuel vurdering af træningsbehovet. Genoptræningstilbud efter § 86, stk. 1, gives med henblik på så vidt muligt at bringe personen op på det funktionsniveau, som den pågældende havde inden sygdommen. Tilbud efter § 86, stk. 2, gives til personer, som har brug for en individuel træningsindsats med henblik på at kunne vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder.'

Det fremgår af forarbejderne til den gældende lov om social service at de ovenfor citerede bestemmelser alle – bortset fra redaktionelle ændringer – er en videreførelse af lignende bestemmelser fra den tidligere gældende lov om social service (Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg A, s. 2151 ff).

§ 11 er således en videreførelse af § 5 og § 34 fra den tidligere gældende lov om social service, § 41 af § 28, § 44 af § 30, § 46 af § 32, § 52 af § 40, § 83 af § 67 b og § 71, og § 86 af § 73 a.

I lovforslaget til den tidligere gældende lov om social service er der anført bl.a. følgende om bestemmelsen i § 32 (der blev § 34 i den vedtagne lov) som nu er afløst af § 11 i den gældende lov om social service (Folketingstidende 1996-97, tillæg A, s. 4932 ff):

'Almindelige bemærkninger

...

2. Formålet med lovforslaget

...

Det gælder generelt, at de opgaver, der retter sig mod børn, unge og deres familier, bør udføres på en sådan måde, at det fremmer børns og unges udvikling, trivsel og selvstændighed. Denne målsætning gælder såvel ved udførelsen af den generelle og forebyggende virksomhed som ved den målrettede indsats over for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med et andet særligt behov for støtte. Det understreges således, at den særlige indsats over for børn og unge med særligt behov for støtte skal ses i tæt sammenhæng med og bygge på de generelle tilbud. Støtten skal fremme børnenes og de unges muligheder for personlig udfoldelse, udvikling og sundhed på linie med deres jævnaldrende. Den skal udformes med udgangspunkt i den enkeltes egne forhold og sådan, at vanskelighederne så vidt muligt afhjælpes i samarbejde med familien og med dennes medvirken.

...

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

...

Til § 32 [som blev § 34 i den vedtagne lov, og som er § 11, stk. 3, i den gældende lov om social service; min bemærkning]

I bestemmelsen videreføres amtskommunens forpligtelse til at rådgive i specielle tilfælde, jf. bistandslovens § 29 samt til at sørge for, at der er mulighed for undersøgelse og behandling af børn og unge med særlige vanskeligheder, herunder på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. bistandslovens §§ 87-90. Der er ikke tale om en udvidelse af bestemmelsen i forhold til bistandslovens § 87, idet børn med psykiske problemer allerede i

dag er omfattet af bistandslovens § 87, og idet forslaget til bestemmelsen for så vidt angår børn med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne tager sigte på den specialrådgivnings-, undersøgelses- og behandlingsvirksomhed, som i dag finder sted på særlige institutioner for børn med handicap.

Det er forudsat, at amtskommunens bistand som hidtil særligt angår de opgaver, hvor kommunen ikke har tilstrækkelig specialviden til at løse opgaven alene.

I det omfang det er nødvendigt, forudsættes rådgivningen at ske i et samarbejde mellem amtskommunerne. Som led i en styrkelse af den amtskommunale rådgivningsforpligtelse forudsættes de opgaver, der i dag varetages af de statslige specialkonsulenter, overført til amtskommunerne. Amtskommunerne forudsættes således – som grundlag for vejledningsindsatsen – at sikre amtskommunale specialfunktioner af lands- og landsdelsdækkende karakter samt amtskommunale konsulentfunktioner i øvrigt på særlige områder, hvor det ikke er hensigtsmæssigt og/eller realistisk at opbygge ekspertise i hvert enkelt amt. For så vidt angår amtskommunernes forpligtelse til at sikre en systematisk tilvejebringelse og nyttiggørelse af den nyeste faglige viden henvises til bemærkninger til forslagets § 68.

I forhold til bistandslovens §§ 87-90 fastlægger bestemmelsen ikke, hvor undersøgelsen og behandlingen skal foregå. Det forudsættes, at undersøgelse og behandling fortrinsvis sker efter henvisning fra kommunen. Børn og unge og deres familier har dog mulighed for selv at henvende sig direkte med henblik på undersøgelse, behandling og rådgivning.

Der er med forslaget ikke tilsigtet realitetsændringer.'

§ 40, stk. 3, i den tidligere gældende lov om social service fik det indhold som bestemmelsen i § 52, stk. 3, har i den nugældende servicelov, ved lov nr. 1442 af 22. december 2004 om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Ved denne ændringslov blev § 40 nyaffattet. Det fremgik nu af § 40, stk. 3, nr. 10, at kommunen kunne iværksætte hjælp inden for en type af tilbud der hed "Anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte". I forarbejderne til bestemmelsen i den nyaffattede § 40, stk. 3, blev der bl.a. anført følgende (Folketingstidende 2004-05, 1. samling, tillæg A, s. 262):

'Om § 40, stk. 3

I forslaget til § 40, stk. 3, oplistes en række foranstaltninger, der kan iværksættes, når betingelserne i stk. 1 er opfyldt. Den foreslåede bestemmelse viderefører i vidt omfang den gældende opstilling.

Formålet med indsatser efter § 40 er at løse familiens og barnets eller den unges problemer. Meget tyder dog på, at de foranstaltninger, der iværksættes i praksis, ikke altid er tilstrækkeligt tilpassede i forhold til den konkrete situation. Det er imidlertid vigtigt, at indsatsen tager udgangspunkt i barnets og familiens samlede situation, og at indsatsen forsøger at løse problemerne og ikke blot mindske symptomerne på problemerne.

...

Samtidig foreslås det tilføjet i forslaget til stk. 3, nr. 10, at kommunerne udover de typer af foranstaltninger, der er nævnt i nr. 1-9, kan iværksætte anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling, praktisk eller pædagogisk støtte. Hensigten er at give kommunerne så vide rammer som muligt i forhold til at målrette indsatsen og gøre det muligt at iværksætte foranstaltninger, der ikke er taget højde for i opremsningen af foranstaltningstyper. Der udvikles løbende nye metoder, og der opstår nye initiativer, eksempelvis har flere kommuner i disse år gode erfaringer med forskellige projekter omkring børnehuse, hvor der lokalt kan gives forskellige former for støttetilbud. Disse skal ikke begrænses af en udtømmende opremsning af foranstaltningstyper. Betingelserne for at iværksætte støtte, jf. stk. 1, skal dog altid være opfyldt, og indsatsen skal være rettet mod de problemstillinger, der er afdækket med en undersøgelse efter § 38. Der kan ikke ske anbringelse uden for hjemmet efter nr. 10, jf. formuleringen 'anden hjælp'. Hjælpen kan dog godt ydes uden for hjemmet, f.eks. i et børnehus eller i et andet dagbehandlingstilbud.'

§ 73 a i den tidligere gældende lov om social service – som er § 86 i den gældende lov om social service – blev indsat ved § 1, nr. 1, i lov nr. 1307 af 20. december 2000 om ændring af lov om social service. Ifølge § 73 a, stk. 1, skulle kommunen sørge for tilbud om genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom der ikke blev behandlet i tilknytning til en sygehusindlæggelse. Efter § 73 a, stk. 2, skulle tilbuddet efter § 73 a, stk. 1, gives efter en konkret individuel vurdering af behovet for genoptræning med henblik på så vidt muligt at bringe personen op på det funktionsniveau den pågældende havde inden sygdommen. Denne udgave af § 73 a synes at være den som i den gældende servicelov findes i § 86, stk. 1, sammenholdt med § 88, stk. 3, 1. og 2. pkt. Af bemærkningerne til denne oprindelige udgave af § 73 a fremgår bl.a. følgende (Folketingstidende 2000-01, tillæg A, s. 2512 og 2515):

'Almindelige bemærkninger

...

De nuværende regler om vedligeholdelsestræning i kommunalt regi findes i servicelovens § 71, stk. 1, nr. 3. Ifølge denne bestemmelse skal kommunen sørge for tilbud om hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder. Tilbuddene skal gives efter en konkret vurdering og bidrage til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. servicelovens § 75, stk. 1 og 2.

De kommunale træningsaktiviteter finder typisk sted på fx dagcentre, i servicecentre i tilknytning til ældreboliger, plejehjem m.v.

Genoptræning kan defineres som bevidst og målrettet træning, der medfører en generhvervelse af patientens hidtidige funktionsniveau, før sygdom/ulykke indtrådte og vedligeholdelsestræning som bevidst træning for at forhindre funktionstab og for at fastholde eller forbedre det hidtidige funktionsniveau.

Genoptræning efter sygdom/ulykke iværksættes, som nævnt, med henblik på generhvervelse af færdigheder, som helt eller delvist er gået tabt i forbindelse med sygdommen/ulykken. Tidsmæssigt er genoptræning afgrænset til den periode, hvor patientens tilstand fortsat kan forbedres gennem yderligere behandling, herunder genoptræning.

...

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at kommunerne får ansvaret for at tilbyde ældre genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til et sygehusophold. Tilbudet foreslås givet til ældre, som på grund af sygdom, har fået reduceret funktionsevnen, og hvor kommunen vurderer, at funktionsevnen kan genvindes ved genoptræning. Forslaget omfatter ikke ældre, der har ret til genoptræning som led i en sygehusbehandling. Sigtet med forslaget er, at lade den kommunale genoptræning indgå sammen med kommunens øvrige tilbud i en samlet indsats for at bringe den ældre tilbage til det funktionsniveau, vedkommende havde inden sygdommen opstod. Tilbudet gives for at undgå vedvarende eller yderligere svækkelse og vil desuden kunne medvirke til at forebygge, at der opstår behov for øget hjælp i form af tilbud efter serviceloven, fx efter § 71, eller i form af sygehusindlæggelse. Tilbudet om genoptræning kan fx være relevant for en ældre person, som er svækket efter et sengeleje i hjemmet på grund af en influenza eller efter et fald. Her vil der være behov for at kunne genvinde mistet eller reduceret funktionsevne.

Ifølge forslaget skal kommunen tilbyde genoptræning efter en konkret individuel vurdering af behovet. Formålet er, så vidt det er muligt, at genvinde den mistede funktionsevne. Kommunen har, når den træffer afgørelse, pligt til at inddrage alle muligheder for hjælp efter den sociale lovgivning. Kommunen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning fx sygehusloven, jf. den sociale retssikkerhedslov § 5. Tilbudet skal gives i de tilfælde, hvor anden form for træning, fx i form af egen træningsindsats eller tilbud efter servicelovens §§ 65 og 71, ikke kan bringe personens funktionsniveau op.'

Ved lov nr. 399 af 6. juni 2002 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om hjemmeservice og lov om individuel boligstøtte blev § 73 a i den tidligere gældende servicelov nyaffattet. Ifølge § 73 a, stk. 1, havde kommunalbestyrelsen pligt til at tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom der ikke blev behandlet i tilknytning til en sygehusindlæggelse. Efter § 73 a, stk. 2, skulle kommunen sørge for tilbud om hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer havde behov herfor. Ifølge en ny bestemmelse i § 75, stk. 3, skulle tilbud efter § 73 a gives efter en konkret, individuel vurdering af træningsbehovet. Genoptræningstilbud efter § 73 a, stk. 1, skulle gives med henblik på så vidt muligt at bringe personen op på det funktionsniveau som den pågældende havde inden sygdommen. Tilbud efter § 73 a, stk. 2, skulle gives til personer som havde brug for en individuel træningsindsats med henblik på at kunne vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder. Denne udgave af § 73 a synes at være den som i den gældende servicelov findes i § 86, stk. 1 og 2, sammenholdt med § 88, stk. 3. Bestemmelsen i § 73 a, stk. 2 – som er § 86, stk. 2, i den gældende servicelov – indgik ikke i det lovforslag som blev fremsat af socialministeren, men kom først ind i loven i forbindelse med behandlingen i Folketinget. I en betænkning afgivet af Socialudvalget den 16. maj 2002 er følgende anført om indsættelsen af § 73 a, stk. 2:

'Der er under lovforslagets behandling blevet rejst spørgsmål om, hvorvidt de kommunale myndigheder også efter de foreslåede redaktionelle ændringer vil kunne tilbyde vedligeholdelsestræning med hjemmel i servicelovens kapitel 14.

Det har ikke været hensigten med lovforslaget at slække på de kommunale myndigheders forpligtelse til at tilbyde hjælp til vedligeholdelse af fysiske og psykiske færdigheder. Med lovforslaget har regeringen alene ønsket at indskærpe, at vedligeholdelsen af færdighederne i videst muligt omfang bør tilbydes som en integreret del af tilbuddene om personlig og praktisk hjælp, idet vedligeholdelse af daglige færdigheder bedst kan ske ved, at brugerne ind-

drages i den personlige pleje og i løsningen af de praktiske opgaver i hjemmet.

Særskilte tilbud om vedligeholdelsestræning bør ikke gives efter 'hjemmehjælpsbestemmelsen' i § 71. Det foreslås i stedet, at kommunernes forpligtelser til at tilbyde træningstilbud samles i én bestemmelse. Hermed vil der også skabes fælles rammer for tilbud om og behandling af enkeltsager om træning, uanset om formålet er genoptræning eller vedligeholdelse af færdigheder.

For at tydeliggøre, at de kommunale myndigheder også fremover vil kunne tilbyde en særlig træningsindsats til enkeltpersoner med henblik på at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder, foreslås dette tydeliggjort i servicelovens § 73 a.'

I vejledning nr. 94 af 5. december 2006 om personlig og praktisk hjælp, træning, forebyggelse m.v. (vejledning nr. 2 til serviceloven) er der i pkt. 91 og 94 skrevet bl.a. følgende om servicelovens § 86:

'Definition

91. Genoptræning defineres som en målrettet og tidsafgrænset samarbejdsproces mellem en borger, eventuelt pårørende og personale. Formålet med genoptræning er, at borgeren opnår samme grad af funktionsevne som tidligere eller bedst mulig funktionsevne; bevægelses- og aktivitetsmæssigt, kognitivt, emotionelt og socialt.

Genoptræningen skal rettes imod patientens funktionsnedsættelse(r), dvs. problemer i kroppens funktioner eller anatomi, samt aktivitets- og deltagelsesbegrænsninger. Genoptræningsindsatsen kan omfatte såvel somatiske patienter som psykiatriske patienter med et somatisk genoptræningsbehov.

Vedligeholdelsestræning efter serviceloven defineres som målrettet træning for at forhindre funktionstab og for at fastholde det hidtidige funktionsniveau. Vedligeholdelsestræning omfatter vedligeholdelse af såvel fysiske som psykiske færdigheder.

...

Vedligeholdelsestræning

...

94. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder. Tilbuddene gives efter en konkret og individuel vurdering og skal bidrage til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psy-

kisk funktionsevne, jf. § 88, stk. 3. Tilbud om vedligeholdelsestræning gives til personer, som har brug for en individuel træningsindsats med henblik på at kunne vedligeholde fysiske og psykiske færdigheder. Bestemmelsen om vedligeholdelsestræning finder tilsvarende anvendelse i forhold til børn og unge under 18 år, jf. § 44.'

I vejledning nr. 99 af 5. december 2006 om særlig støtte til børn og unge og deres familier (vejledning nr. 3 til serviceloven) er der skrevet bl.a. følgende:

'Rådgivning, undersøgelse og behandling efter servicelovens § 11, stk. 3

40. Kommunen har efter servicelovens § 11, stk. 3, en forpligtelse til at yde gratis rådgivning til børn og unge med adfærdsmæssige problemer eller med fysiske og psykiske handicaps og deres familier. Rådgivningen rækker ud over den 'familieorienterede rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien', jf. servicelovens § 11, stk. 1, men angår på den anden side ikke problemer, der er så store, at der skal sættes foranstaltninger i værk efter servicelovens kapitel 11.

Udover rådgivningen har kommunen desuden efter bestemmelsen en forpligtelse til at tilbyde undersøgelse og behandling. Den behandling, der kan være tale om efter bestemmelsen, kan fx være psykologsamtaler, fysio- eller ergoterapeutisk behandling. Der kan blandt andet ydes genoptræning til børn og unge, hvis genoptræningen ikke kan ydes efter anden lovgivning.

Kommunens forpligtelse efter servicelovens § 11, stk. 3, er et supplement til kommunens forpligtelse til at foretage en undersøgelse efter servicelovens § 50 og til at tilbyde behandling af barnets eller den unges problemer efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 3. Det betyder, at hvis kommunen vurderer, at et barn eller en ung har behov for særlig støtte, så skal der gennemføres en undersøgelse efter servicelovens § 50, og evt. iværksættes foranstaltninger efter servicelovens § 52.

Undersøgelsen kan foretages efter § 11, stk. 3, hvis barnets eller den unges problemer ikke er så store, at betingelserne for særlig støtte efter servicelovens kapitel 11 er opfyldt, eller hvis den hjælp, der er behov for, er hjælp efter bestemmelserne om tilbud til børn og unge med handicap, jf. kapitlerne 5-8 i denne vejledning.

Målgruppen for rådgivning, undersøgelse og behandling efter § 11, stk. 3 er derfor de børn, unge og familier, der har sociale og adfærdsmæssige problemer, der ikke er så store endnu, at der bliver tale om foranstaltninger efter lovens kapitel 11, samt børn og unge med handicap, som ikke har behov for foranstaltninger men for andre former for støtte. Der kan fx være tale om børn med handicap, der skal have dækket merudgifter, hvor der i den forbindelse

er behov for en vurdering af behovet eller børn med mindre adfærdsmæssige vanskeligheder, fx på grund af et konkret traume, der kan håndteres ved nogle få psykologsamtaler.

Formålet med rådgivning, undersøgelse og behandling efter § 11, stk. 3, er således dels at afhjælpe de problemer, der allerede eksisterer, og som i nogle tilfælde kan have forbigående karakter, fordi de fx er opstået i forbindelse med en ulykke dels at forebygge, at problemerne vokser sig større, så der senere bliver behov for at tage mere alvorlige foranstaltninger i anvendelse.

...

182. Der gives ikke støtte til behandling som en merudgift. Sansemotorisk træning regnes i denne sammenhæng for behandling. Hjælp til behandling kan derimod ydes efter § 11, stk. 3, § 32, stk. 1, og § 52, stk. 3, nr. 10, i serviceloven.

Hjælp til lægebehandling af børn og unge med nedsat funktionsevne/lidelse forudsættes afholdt efter sundhedsloven. Hjælp til dækning af egenandelen af udgiften til særlig tandbehandling, fysioterapi og anden lignende behandling kan ydes efter § 82 i lov om aktiv socialpolitik, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt. Udgiften til egenandelen af tilskudsberettiget medicin afholdes dog efter servicelovens § 41, jf. pkt. 151.

Ankestyrelsen har truffet afgørelse i en sag (SM C-47-05) om, at udgifter til psykologbehandling ikke kunne dækkes efter servicelovens regel om merudgifter ved forsørgelse af børn, da der ikke kan ydes hjælp til behandlingsudgifter efter servicelovens § 41 (tidl. servicelovens § 28). Ankestyrelsen lagde vægt på, at der skal være tale om egentlige forsørgelsesudgifter, der er tæt knyttet til barnet, som fx merudgifter til diætkost, særligt tøj, befordring, visse former for aflastning m.v.

...

Kommunalbestyrelsens forpligtelse [i henhold til servicelovens § 44; min bemærkning]

230. Kommunen har pligt til at sikre, at personer, herunder børn og unge, der midlertidigt eller varigt har behov for personlig hjælp/pleje og praktisk støtte til nødvendige opgaver i hjemmet, kan få tilbud om hjælp til disse funktioner.

Kommunen skal ligeledes sørge for, at personer, herunder børn og unge, der midlertidigt eller varigt har behov for hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder, kan få tilbud herom.

Der findes ikke i serviceloven nærmere bestemmelser om indhold og omfang af den hjælp, som kommunen skal tilbyde efter nævnte bestemmelser.

Bestemmelsen i § 86, stk. 1 om genoptræning kan ikke anvendes, når det drejer sig om børn og unge under 18 år. Hvis en person under 18 år har behov for støtte, herunder genoptræning, der ikke kan dækkes efter andre bestemmelser, vil der kunne ydes støtte efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 10. Herefter kan kommunen tilbyde anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte. Bestemmelsen giver kommunen vide rammer i forhold til at målrette indsatsen efter den unges særlige behov. Støtte efter denne bestemmelse forudsætter en forudgående undersøgelse af barnets eller den unges forhold, jf. § 50, og at der udarbejdes en handleplan efter servicelovens § 140, se pkt. 271-286 i denne vejledning.'

Retssikkerhedsloven

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (nu lovbeholdning nr. 1054 af 7. september 2010) er der bl.a. følgende regel:

'§ 5. Kommunalbestyrelsen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning. Kommunalbestyrelsen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.'

I forarbejderne til bestemmelsen i retssikkerhedslovens § 5 (Folketingstidende 1996-97, tillæg A, s. 4872 og 4885) er bl.a. anført følgende:

'Almindelige bemærkninger

...

3.4. Helhedsvurdering

Det er af stor betydning, at hjælpen tilrettelægges ud fra en samlet vurdering af borgerens situation. Derfor foreslås det i § 5, at kommunen og amtskommunen skal behandle ansøgninger om hjælp bredt og ikke kun i forhold til den konkrete form for hjælp, som en borger har søgt om.

Bestemmelsen betyder således, at myndigheden skal behandle sagen ud fra andre muligheder, selv om en borger ansøger om en bestemt form for hjælp. I en række tilfælde vil det naturligvis ikke være aktuelt at gennemgå samtlige muligheder. Hvis en person ansøger om et konkret hjælpemiddel, fx et høreapparat, er det oplagt, at det, som myndigheden skal undersøge, er, om ansøgeren opfylder betingelserne for hjælpemidlet. Det samme vil være tilfæl-

det, hvis en person søger om hjælp til forsørgelse, og der ikke er noget, som tyder på, at pågældende har andre problemer end ledighed. I sådanne tilfælde skal kommunen ikke overveje andre muligheder. Kommunen behøver således ikke at dokumentere dette yderligere.

Men søger en person om hjælp til forsørgelse, og er der andre problemer end ledighed, kan sagen stille sig anderledes. Kommunen kan ikke nøjes med at behandle en ansøgning om førtidspension i forhold til reglerne i lov om social pension. Kommunen skal også se på andre muligheder for at løse behov for hjælp, fx i forhold til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik: aktivering, revalidering, skånejob med tilskud og førtidspension.

Det kan i visse tilfælde betyde, at der vil gå en vis tid med at få sagen afklaret, inden kommunen kan træffe beslutning om, hvorvidt behovet for hjælp til forsørgelse muligvis bedre afhjælpes ved tilbud om revalidering eller måske et tilbud om et skånejob.

Her følger det af forslaget til § 7, at kommunen senest efter 8 uger har pligt til at tage stilling til, i hvilken retning hjælpen skal gå. Skal der satses på uddannelse og hjælp til revalidering? Eller er ansøgerens situation sådan, at der ikke er en rimelig udsigt til, at uddannelse vil forbedre ansøgerens chancer for at forsørge sig selv?

Hvis kommunen mener, at der skal arbejdes på at få afklaret mulighederne for revalidering, vil der være tale om en afgørelse, der kan indbringes for det sociale nævn.

...

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

...

Til § 5

...

Disse principper er ikke nye, men de har hidtil ikke været formuleret som egentlige lovbestemmelser. Forslaget stilles, fordi Førtidspensionsudvalg II i sin 1. delrapport fra januar 1996 bl.a. fremhæver, at selv om en person søger om en bestemt form for hjælp, er det vigtigt, at kommunen ikke kun tager stilling til, hvad ansøgeren konkret søger om.

Kommunen eller amtskommunen bør vurdere ansøgerens situation og behov i forhold til alle de muligheder, der er for at give hjælp. Søger en person fx om

kontanthjælp eller førtidspension, skal kommunen være opmærksom på, om ansøgeren måske er bedre hjulpet med et tilbud om at blive revalideret.

I en række tilfælde vil det naturligvis ikke være aktuelt at gennemgå samtlige muligheder. Der henvises herved til de almindelige bemærkninger afsnit 3.4. Helhedsvurdering.'

Myndighedernes afgørelser i sagen

Den 3. oktober 2007 meddelte (X) Kommune dig afslag på sansemotorisk træning til (B) efter servicelovens § 11, stk. 3, og § 86, stk. 2. For så vidt angik servicelovens § 11, stk. 3, begrundede kommunen afgørelsen med at sansemotorisk træning anses for behandling, og at behandling som alt overvejende hovedregel ikke kan bevilges efter bestemmelser i serviceloven. Den behandling der kunne ydes hjælp til efter servicelovens § 11, stk. 3, var den enkeltstående behandling der var nødvendig med henblik på at kunne vurdere behovet for hjælp til dækning af merudgifter efter servicelovens § 41. Derimod faldt et længere behandlingsforløb bestående af f.eks. sansemotorisk træning uden for servicelovens § 11, stk. 3. For så vidt angik servicelovens § 86, stk. 2, begrundede kommunen afgørelsen med at denne bestemmelse omhandler vedligeholdelsestræning, og at ergoterapeutisk træning ikke er en vedligeholdelsestræning i servicelovens forstand. Kommunen oplyste at hjælp til lægebehandling af børn og unge med nedsat funktionsevne skulle afholdes efter sundhedsloven, og at hjælp til dækning af egenbetaling af udgiften til anden form for behandling kunne ydes efter aktivlovens § 82. Kommunen vejledte om at du skulle rette henvendelse til arbejdsmarkedsforvaltningen for at få hjælp efter aktivlovens § 82, og at der i givet fald skulle medbringes økonomiske oplysninger da bevilling blev afgjort efter familiens økonomiske situation.

I en udtalelse af 23. december 2009 har (X) Kommune bl.a. skrevet at du søgte om betaling af sansemotorisk træning til (B) med et beløb på 2.500 kr. pr. måned. Sagen blev belyst i henhold til servicelovens § 11, stk. 3, § 41 og § 86, og det var ikke muligt at imødekomme din ansøgning inden for servicelovens bestemmelser. Kommunen har videre skrevet at selve ansøgningen var baseret på et ønske om økonomisk støtte, men at kommunen samtidig skriftligt havde redegjort for hvorfor sagen blev afvist. Sideløbende med ansøgningen havde sagen været drøftet i skoledelen hvor der var givet specialundervisning i egen klasse efter drøftelse mellem skolelæreren og handicapgruppen i børn og unge-afdelingen. Der var ligeledes rådgivet om de muligheder der fandtes, mens der ikke havde kunnet findes en økonomisk løsning på den fremsendte ansøgning.

Den 4. juli 2008 tiltrådte det sociale nævn (X) Kommunes afgørelse af 3. oktober 2007. For så vidt angik servicelovens § 11, stk. 3, begrundede nævnet

afgørelsen med at der i bestemmelsen ikke er hjemmel til at bevilge et fortløbende behandlingsforløb. Nævnet vurderede at bestemmelsen alene finder anvendelse i de tilfælde hvor der er tale om en enkeltstående behandling til udredning af behovet for hjælp, og ikke i de situationer hvor der er tale om et længere behandlingsforløb. For så vidt angik servicelovens § 86, stk. 2, begrundede nævnet afgørelsen med at sansemotorisk træning ikke kan betragtes som vedligeholdelsestræning. Nævnet henviste til punkt 91 i vejledning nr. 94 af 5. december 2006 om personlig og praktisk hjælp, træning, forebyggelse m.v., hvoraf det fremgår at vedligeholdelsestræning defineres som målrettet træning for at forhindre funktionstab og for at fastholde hidtidige funktionsniveau. Nævnet henviste videre til at det fremgik af sagens oplysninger at sansemotorisk træning ville udvikle (B)'s sansemotoriske funktionsniveau og ville øge hendes kropsbevidsthed, bevægelseglæde og fokuseringsevne, hvilket måtte forventes tillige at øge hendes generelle trivsel samt forudsætninger for indlæring i skolen. Derfor fandt nævnet at der ud fra sagens oplysninger ikke var indikation for at (B)'s motoriske færdigheder blev dårligere såfremt hun ikke modtog sansemotorisk træning. For så vidt angik Ankestyrelsens SM-109-93, hvor der blev bevilget ergoterapeutisk behandling, bemærkede nævnet at der i den sag var tale om midlertidige foranstaltninger som alene blev bevilget for en begrænset periode, hvilket var i overensstemmelse med fortolkningen af servicelovens § 11, stk. 3.

I en udtalelse af 17. februar 2010 har det sociale nævn bl.a. skrevet at nævnet som klageinstans alene kan tage stilling til den afgørelse som kommunen har truffet som førsteinstans. Nævnet var fortsat af den opfattelse at der ikke var hjemmel i servicelovens § 11, stk. 3, eller § 86, stk. 2, til at yde det ansøgte. Nævnet har videre skrevet at det ved sin afgørelse i sagen har vurderet at kommunen ikke har tilsidesat sin pligt til at yde råd og vejledning da nævnet i modsat fald konkret ville have anført dette i sin afgørelse.

Den 22. december 2008 tiltrådte Ankestyrelsen det sociale nævns afgørelse. For så vidt angik servicelovens § 11, stk. 3, begrundede Ankestyrelsen afgørelsen med at formålet med hjælp til behandling efter bestemmelsen bl.a. er at forebygge at problemerne vokser sig større så der senere bliver behov for at tage mere alvorlige foranstaltninger i anvendelse. Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen til grund at du havde søgt om et længerevarende forløb med sansemotorisk træning. Efter Ankestyrelsens opfattelse er den type behandling der kan ydes efter bestemmelsen, den indledende behandling der er nødvendig for at kunne vurdere behovet for hjælp. Derfor fandt Ankestyrelsen at der alene kan bevilges støtte til enkeltstående eller helt midlertidige og kortvarige behandlingsforløb. Længerevarende behandlingsforløb falder derfor uden for bestemmelsen. Ankestyrelsen havde ved afgørelsen inddraget principafgørelse SM-109-93 hvor Ankestyrelsen bemærkede at ergoterapeutisk behandling, råd og vejledning var midlertidige foranstaltninger som gives for en vis periode. For så vidt angik servicelovens § 86, stk. 2, bemærkede Ankestyrelsen at

bestemmelsen omhandler vedligeholdelsestræning, hvorved forstås målrettet træning for at forhindre funktionstab og for at fastholde det hidtidige funktionsniveau. Ankestyrelsen fandt at den ansøgte sansemotoriske træning ikke kunne betragtes som vedligeholdelsestræning i servicelovens forstand. Ankestyrelsen lagde vægt på at det er oplyst i sagen af en børneergoterapeut at sansemotorisk træning ville kunne udvikle (B)'s sansemotoriske funktionsniveau og på den måde øge hendes kropsbevidsthed, bevægeglæde og fokuseringsevne, hvilket måtte forventes at øge hendes generelle trivsel samt forudsætninger for indlæring i skolen. Derfor fandt Ankestyrelsen at sansemotorisk træning således ikke havde til formål at forhindre funktionstab eller fastholde hidtidigt funktionsniveau.

I en udtalelse af 11. marts 2010 skrev Ankestyrelsen bl.a. at Ankestyrelsen i sin afgørelse af 22. december 2008 alene havde taget stilling til det sociale nævns afgørelse af 4. juli 2008 om afslag på ansøgning om sansemotorisk træning efter servicelovens § 11, stk. 3, og § 86, stk. 2, og at Ankestyrelsen fastholdt denne afgørelse med den begrundelse der var givet i afgørelsen.

Klagen

Du har klaget til mig over (X) Kommunes afgørelse af 3. oktober 2007, det sociale nævns afgørelse af 4. juli 2008 og Ankestyrelsens afgørelse af 22. december 2008 om afslag på støtte til sansemotorisk træning til (B). Du har også klaget over at (X) Kommune ikke i tilstrækkelig grad igennem forløbet har vejledt dig i forhold til eventuelle andre muligheder for at få støtte til sansemotorisk træning til (B).

Min opfattelse

Lov om social service, § 11, stk. 3

Det bestemmes i lov om social service, § 11, stk. 3, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde gratis rådgivning, undersøgelse og behandling af børn og unge med adfærdsvanskeligheder eller nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt deres familier.

Myndighederne har i afgørelserne lagt til grund at sansemotorisk træning er behandling, men at den behandling der er tale om i sagen, er et længerevarende behandlingsforløb der ikke kan ydes støtte til efter servicelovens § 11, stk. 3. Ankestyrelsen fandt således at den type behandling der kan ydes efter bestemmelsen, er den indledende behandling der er nødvendig for at kunne vurdere behovet for hjælp. Efter Ankestyrelsens opfattelse kan der således alene bevilges støtte til enkeltstående, eller helt midlertidige og kortvarige be-

handlingsforløb. Længerevarende behandlingsforløb falder derfor uden for bestemmelsen.

Ved en nærmere fastlæggelse af indholdet af en bestemmelse indgår der en række faktorer i vurderingen heraf. Der må således ses på reglens ordlyd og forarbejder, den hidtidige forståelse i praksis hos forvaltningen og prøvelsesmyndighederne, bestræbelser på at koordinere reglen med andre dele af regelsystemet, konsekvenserne af fortolkningen og betragtninger over formålet med reglen eller det regelsæt den indgår i. Jeg henviser bl.a. til Jens Garde mfl., Forvaltningsret, Almindelige emner, 5. udgave (2009), s. 153 ff, og Jon Andersen mfl., Forvaltningsret, 2. udgave (2002), s. 314 ff.

En fortolkning af en bestemmelse må naturligvis tage sit udgangspunkt i bestemmelsens ordlyd. Ud fra selve ordlyden af bestemmelsen i servicelovens § 11, stk. 3, kan det efter min opfattelse ikke umiddelbart lægges til grund at der alene skal tilbydes behandling i form af enkeltstående eller helt midlertidige og kortvarige behandlingsforløb. Det følger således ikke af ordlyden af bestemmelsen at længerevarende behandlingsforløb falder uden for bestemmelsen.

Der ses efter min opfattelse ikke i forarbejderne til bestemmelsen i servicelovens § 11, stk. 3, herunder i forarbejderne til de tidligere gældende tilsvarende bestemmelser, (direkte) at være taget stilling til en nærmere afgrænsning af anvendelsesområdet for bestemmelsen. Der ses således ikke at være taget stilling til at bestemmelsen alene skal omfatte den enkeltstående eller helt midlertidige og kortvarige behandling, og at længerevarende behandlingsforløb derfor falder uden for bestemmelsen.

I vejledning nr. 99 af 5. december 2006 om særlig støtte til børn og unge og deres familier er det i punkt 182 anført at der ikke gives støtte til behandling som en merudgift, og at sansemotorisk træning i denne sammenhæng regnes for behandling. Hjælp til behandling kan derimod ydes efter § 11, stk. 3, § 32, stk. 1, og § 52, stk. 3, nr. 10, i serviceloven. I vejledningens punkt 40 er det om servicelovens § 11, stk. 3, bl.a. anført at den behandling der kan være tale om efter bestemmelsen, f.eks. kan være psykologsamtaler eller fysio- eller ergoterapeutisk behandling, og at der bl.a. kan ydes genoptræning til børn og unge hvis genoptræningen ikke kan ydes efter anden lovgivning. Det er videre anført at kommunens forpligtelse efter servicelovens § 11, stk. 3, er et supplement til kommunens forpligtelse til at foretage en undersøgelse efter servicelovens § 50 og til at tilbyde behandling af barnets eller den unges problemer efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 3. Ligeledes er det anført at målgruppen for rådgivning, undersøgelse og behandling efter § 11, stk. 3, er de børn, unge og familier der har sociale og adfærdsmæssige problemer der ikke er så store endnu at der bliver tale om foranstaltninger efter lovens kapitel 11, samt børn og unge med handicap som ikke har behov for foranstaltninger, men for andre former for støtte. Der kan f.eks. være tale om børn med handicap der

skal have dækket merudgifter, hvor der i den forbindelse er behov for en vurdering af behovet. Formålet med rådgivning, undersøgelse og behandling efter § 11, stk. 3, er ifølge vejledningen således dels at afhjælpe de problemer der allerede eksisterer, og som i *nogle* tilfælde kan have forbigående karakter fordi de f.eks. er opstået i forbindelse med en ulykke, dels at forebygge at problemerne vokser sig større så der senere bliver behov for at tage mere alvorlige foranstaltninger i anvendelse. Denne beskrivelse i vejledningens punkt 40 og 182 af området for bestemmelsen i § 11, stk. 3, taler efter min opfattelse ikke for at bestemmelsen alene skal omfatte den enkeltstående eller helt midlertidige og kortvarige behandling, og at længerevarende behandlingsforløb derfor falder uden for bestemmelsen.

Som nævnt er en faktor ved fortolkningen af en bestemmelse også at bestræbe sig på at koordinere reglen med andre dele af regelsystemet. Jeg skal i den forbindelse bemærke at hvis det antages at bestemmelsen i § 11, stk. 3, ikke alene skal omfatte den enkeltstående eller helt midlertidige og kortvarige behandling, men også det længerevarende behandlingsforløb, så opstår det spørgsmål om § 11, stk. 3, dermed overflødiggør andre bestemmelser i serviceloven, og om det i givet fald kan have været lovgivers mening. Blandt andet kan man rejse det spørgsmål om servicelovens § 86, stk. 2, jf. § 44, i så fald har et selvstændigt anvendelsesområde i forhold til § 11, stk. 3, for så vidt angår 'behandling' af børn med henblik på at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til børn som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov herfor. Ligeledes skal jeg i den forbindelse bemærke at myndighederne ikke i afgørelserne eller i udtalelserne til mig har redegjort nærmere for at der efter regler i sundhedslovgivningen var mulighed for støtte til sansemotorisk træning til (B). Jeg går derfor ud fra at der ikke var en sådan mulighed efter sundhedslovgivningen, og henviser her også til retssikkerhedslovens § 5 om myndighedernes pligt til en helhedsvurdering.

Myndighederne har ikke i afgørelserne i sagen eller i udtalelserne til mig redegjort nærmere for hvorfor den type behandling der kan ydes efter bestemmelsen i servicelovens § 11, stk. 3, efter myndighedernes opfattelse alene er den indledende behandling der er nødvendig for at kunne vurdere behovet for hjælp, og at der således alene kan bevilges støtte til enkeltstående eller helt midlertidige og kortvarige behandlingsforløb, men at længerevarende behandlingsforløb falder uden for bestemmelsen.

Ordlyden af bestemmelsen i servicelovens § 11, stk. 3, og det der er skrevet i vejledning nr. 99 af 5. december 2006, punkt 40 og 182, om bestemmelsen, taler efter min opfattelse umiddelbart mest for at bestemmelsen ikke alene skal omfatte den enkeltstående eller helt midlertidige og kortvarige behandling, men at længerevarende behandlingsforløb også er omfattet af bestemmelsen. Der er efter min opfattelse heller ikke noget i forarbejderne til bestemmelsen der taler for at bestemmelsen alene skal omfatte den enkeltstå-

ende eller helt midlertidige og kortvarige behandling, og at længerevarende behandlingsforløb derfor falder uden for bestemmelsen.

Jeg har gjort myndighederne opmærksom på min opfattelse. Endvidere har jeg på den baggrund bedt Ankestyrelsen om at genoptage sagen med henblik på at Ankestyrelsen på ny – i lyset af det jeg har skrevet ovenfor – tager stilling til spørgsmålet om gratis behandling i form af sansemotorisk træning til (B) i henhold til servicelovens § 11, stk. 3. Jeg har i den forbindelse bedt Ankestyrelsen om i sin afgørelse at redegøre nærmere for baggrunden for den nye afgørelse.

Lov om social service, § 86, stk. 2

Det bestemmes i lov om social service, § 86, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor. Ifølge servicelovens § 44 finder bestemmelsen i § 86, stk. 2, også anvendelse for børn.

Myndighederne har i afgørelserne vurderet at den ansøgte sansemotoriske træning ikke kan betragtes som vedligeholdelsestræning omfattet af bestemmelsen i servicelovens § 86, stk. 2. Ankestyrelsen har i sin afgørelse anført at bestemmelsen omhandler vedligeholdelsestræning hvorved forstås målrettet træning for at forhindre funktionstab og for at fastholde det hidtidige funktionsniveau. Ankestyrelsen har videre anført at den ansøgte sansemotoriske træning ikke kan betragtes som vedligeholdelsestræning i servicelovens forstand. Ankestyrelsen har lagt vægt på at det er oplyst i sagen af en børneergoterapeut at sansemotorisk træning vil kunne udvikle (B)'s sansemotoriske funktionsniveau og på den måde øge hendes kropsbevidsthed, bevægeglæde og fokuseringsevne hvilket må forventes at øge hendes generelle trivsel samt forudsætninger for indlæring i skolen. Den sansemotoriske træning har derfor efter Ankestyrelsens opfattelse ikke til formål at forhindre funktionstab eller fastholde det hidtidige funktionsniveau hos (B).

Som nævnt ovenfor indgår der ved en nærmere fastlæggelse af indholdet af en bestemmelse en række faktorer i vurderingen heraf. Der må således ses på reglens ordlyd og forarbejder, den hidtidige forståelse i praksis hos forvaltningen og prøvelsesmyndighederne, bestræbelser på at koordinere reglen med andre dele af regelsystemet, konsekvenserne af fortolkningen og betragtninger over formålet med reglen eller det regelsæt den indgår i.

Bestemmelsen i servicelovens § 86, stk. 2, taler om at 'vedligeholde' fysiske eller psykiske færdigheder.

I forarbejderne til bestemmelsen i § 73 a – som blev indsat ved lov nr. 1307 af 20. december 2000 – er det anført at '[g]enoptræning kan defineres som be-

vidst og målrettet træning, der medfører en generhvervelse af patientens hidtidige funktionsniveau, før sygdom/ulykke indtrådte og vedligeholdelsestræning som bevidst træning for at forhindre funktionstab og for at fastholde eller *forbedre* [min kursivering] det hidtidige funktionsniveau'. I forarbejderne til lov nr. 399 af 6. juni 2002 – hvor § 73 a blev nyaffattet og fik det indhold som § 86 i den nugældende servicelov har – er der ikke anført noget om disse definitioner, herunder at 'vedligeholdelsestræning' skulle defineres på en anden måde. Det blev derimod i forarbejderne anført at det ikke var hensigten at slække på de kommunale myndigheders forpligtelse til at tilbyde hjælp til vedligeholdelse af fysiske og psykiske færdigheder. Det var alene hensigten at kommunernes forpligtelser til at tilbyde træningstilbud blev samlet i én bestemmelse.

I vejledning nr. 94 af 5. december 2006 om personlig og praktisk hjælp, træning, forebyggelse m.v. er definitionen ændret på et enkelt punkt for så vidt angår 'vedligeholdelsestræning'. I vejledningens punkt 91 er det således anført at vedligeholdelsestræning efter serviceloven defineres som målrettet træning for at forhindre funktionstab og for at fastholde det hidtidige funktionsniveau. I forhold til definitionerne i de omtalte forarbejder er det således i vejledningen udeladt af definitionen af 'vedligeholdelsestræning' at det kan være for at 'forbedre' det hidtidige funktionsniveau. Jeg har ikke kunnet konstatere baggrunden for denne indskrænkning af definitionen på 'vedligeholdelsestræning', og myndighederne har ikke i afgørelserne i sagen eller i udtalelserne til mig redegjort nærmere herfor.

På den baggrund – ud fra forarbejderne til bestemmelsen i § 73 a i den tidligere gældende servicelov sammenholdt med at det i forarbejderne til den nugældende § 86, stk. 2, er anført at der er tale om en videreførelse af den tidligere gældende bestemmelse i § 73 a – kan det efter min opfattelse ikke lægges til grund at bestemmelsen i § 86, stk. 2, alene omhandler vedligeholdelsestræning forstået som målrettet træning for at forhindre funktionstab og for at fastholde det hidtidige funktionsniveau. Dette gælder uanset hvad der umiddelbart måtte lægges i ordlyden i bestemmelsen i § 86, stk. 2, der taler om at 'vedligeholde' fysiske eller psykiske færdigheder. 'Vedligeholdelsestræning' må efter min umiddelbare opfattelse forstås som defineret i forarbejderne til § 73 a således at det også omfatter bevidst træning for at 'forbedre det hidtidige funktionsniveau'.

Jeg har gjort myndighederne opmærksom på min opfattelse. Endvidere har jeg på den baggrund bedt Ankestyrelsen om også at genoptage sagen med henblik på at Ankestyrelsen i lyset af det jeg har skrevet ovenfor, på ny tager stilling til spørgsmålet om hjælp i form af sansemotorisk træning til (B) i henhold til servicelovens § 86, stk. 2, jf. § 44. Jeg har i den forbindelse bedt Ankestyrelsen om i sin afgørelse at redegøre nærmere for baggrunden for den nye afgørelse.

Vejledning

Det bestemmes i retssikkerhedslovens § 5 at kommunalbestyrelsen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning. Kommunalbestyrelsen skal desuden være opmærksom på om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

I forarbejderne til bestemmelsen er det bl.a. anført at '[d]et er af stor betydning, at hjælpen tilrettelægges ud fra en samlet vurdering af borgerens situation'. Det er videre anført at '[b]estemmelsen betyder således, at myndigheden skal behandle sagen ud fra andre muligheder, selv om en borger ansøger om en bestemt form for hjælp. I en række tilfælde vil det naturligvis ikke være aktuelt at gennemgå samtlige muligheder'. Ligeledes er det anført at '[k]ommunen eller amtskommunen bør vurdere ansøgerens situation og behov i forhold til alle de muligheder, der er for at give hjælp'.

I (X) Kommunes afgørelse af 3. oktober 2007 har kommunen i forlængelse af afslaget på støtte i medfør af servicelovens § 11, stk. 3, og § 86, stk. 2, skrevet at hjælp til lægebehandling af børn og unge med nedsat funktionsevne skal afholdes efter sundhedsloven. Kommunen har også skrevet at hjælp til dækning af egenbetaling af udgiften til anden form for behandling kan ydes efter aktivlovens § 82. I givet fald skulle der rettes henvendelse til arbejdsmarkedsforvaltningen, og der skulle medbringes økonomiske oplysninger da bevilling afgøres efter familiens økonomiske situation.

I udtalelsen af 23. december 2009 til mig har kommunen skrevet at du søgte om betaling af 2.500 kr. pr. måned til sansemotorisk træning til (B). Sagen blev vurderet efter servicelovens § 41, § 11, stk. 3, og § 86, stk. 2, men det var ikke muligt at imødekomme ansøgningen inden for bestemmelserne i serviceloven. Kommunen skriver videre at ansøgningen var baseret på et ønske om økonomisk støtte, men at sagen sideløbende med ansøgningen blev drøftet i skoledelen, og at der blev givet specialundervisning i egen klasse efter drøftelse mellem skolevæsen og handicapgruppen i børn og unge-afdelingen. Der blev ifølge kommunen rådgivet om de muligheder der fandtes, men der kunne ikke findes en økonomisk løsning på ansøgningen.

I udtalelsen af 17. februar 2010 til mig har det sociale nævn bl.a. skrevet at nævnet ved sin afgørelse vurderede at kommunen ikke havde tilsidesat sin pligt til at yde råd og vejledning da nævnet i modsat fald konkret ville have anført dette i sin afgørelse.

Da jeg har bedt Ankestyrelsen om at genoptage sagen for så vidt angår spørgsmålet om hjælp efter servicelovens § 11, stk. 3, og § 86, stk. 2, har jeg ikke fundet anledning til nærmere at undersøge om kommunen har behandlet

ansøgningen om hjælp i forhold til alle de muligheder der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, og i øvrigt været opmærksom på om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning som beskrevet i retssikkerhedslovens § 5. Jeg henviser til ombudsmandslovens § 16, stk. 1, hvorefter ombudsmanden selv afgør om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.”

Jeg bad samtidig Ankestyrelsen om at underrette mig om sagens videre forløb.